

Ο ΣΥΡΙΖΑ ξανά στο Βερολίνο...

του Γιάννη Μηλιού

Τρία είναι τα βασικά στοιχεία που αξίζει να κρατήσουμε από το πρόσφατο ταξίδι κλιμακίου του ΣΥΡΙΖΑ στο Βερολίνο. Το πρώτο στοιχείο είναι η πλήρης στήριξη της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ από την ολοένα και διευρυνόμενη κοινωνικά βάση της Αριστεράς στην Ευρώπη. Το δεύτερο είναι η εμπειρία της πρώτης άμεσης επαφής με τον Σόιμπλε και το τρίτο η δυσσάρεστη έκπληξη που επιφύλασσε για τον ίδιο η συνάντησή μας με τον κ. Φούχτελ.

Το βασικό μήνυμα της ομιλίας του Αλέξη Τσίπρα στην εκτελεστική επιτροπή του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς (ΚΕΑ) ήταν ότι η λιτότητα δεν είναι επικίνδυνη μόνο για τους Έλληνες εργαζόμενους, αλλά για όλους τους εργαζόμενους στην Ευρώπη και για την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση. Καθώς η κρίση βαθιάειν γίνεται φανερό ότι ο ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να αποτελέσει την πρώτη σπίθα της μεγάλης ανατροπής. Η άνοδος του ΣΥΡΙΖΑ στην Ελλάδα βασίζεται μεταξύ άλλων και στην κεντρική του γραμμή που βάζει στο κέντρο της αντιπαράθεσης το ταξικό ζήτημα, την αντίθεση των «από πάνω» με τους «από κάτω» που αποτελεί την κύρια όψη των αντιθέσεων σε όλη την Ευρώπη. Αυτή η αντίληψη φαίνεται ότι γίνεται κυρίαρχη στο κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς ως η μόνη που μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά το «μέτωπο της λιτότητας» που σαρώνει με την επίθεση του τη μία ευρωπαϊκή κοινωνία μετά την άλλη.

Η συνάντησή μας με τον κ. Σόιμπλε ως γεγονός από μόνο του αποτελούσε ήδη μια εξέλιξη μεγάλης σημασίας. Το γεγονός ότι ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας συναντά σήμερα το ΣΥΡΙΖΑ σημαίνει ότι αποδέχεται την πολύ μεγάλη πιθανότητα να είναι πολύ σύντομα κυβέρνηση. Ο κ. Σόιμπλε γνώριζε ότι απέναντί του θα είχε το κόμμα που αντιτίθεται στην πολιτική του. Για πρώτη ίσως φορά άκουσε από Έλληνα πολιτικό ότι το πρόγραμμα που στηρίζει με τόση θέρμη η κυβέρνησή του είναι οριστικά αποτυχημένο και ότι αυτή η αποτυχία του φαίνεται πρωτίστως από την κατάσταση στην οποία βρίσκεται η ελληνική κοινωνία. Ο κ. Σόιμπλε προφανώς δεν δήλωσε ότι θα συμφωνήσει στην κατάργηση του μνημονίου, το αντίθετο, αλλά δεν μας είπε επίσης ούτε ένα επιχείρημα σχετικά με τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους. Το μόνο που μας είπε όταν άκουσε την πρόθεση μας να φορολογήσουμε τον πλούτο είναι να έχουμε υπόψη μας ότι το έργο αυτό είναι πολύ δύσκολο.

Το κλίμα της συνάντησης ήταν αυτό που αντιστοιχεί σε μια συνάντηση ανθρώπων που έχουν διαφορετικά συμφέροντα και στόχους, αλλά είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένοι να κάτσουν στο ίδιο τραπέζι. Σε μια προσπάθεια να κερδίσει τις εντυπώσεις, το επιτελείο του διέρρευσε στους δημοσιογράφους ότι στη συνάντηση διαμήνυσε στους Έλληνες του ΣΥΡΙΖΑ πώς δεν υπάρχει εναλλακτική πολιτική πέρα από το μνημόνιο. Παρ' όλ' αυτά η συνάντηση κράτησε περίπου το διπλάσιο από τον προκαθορισμένο χρόνο και ο επιπλέον χρόνος χρειαζόταν για τη ρητή διατύπωση των θέσεων και προθέσεών μας. Φεύγοντας αναρωτηθήκαμε: Του έχει πει κανείς ποτέ στα τρία αυτά χρόνια έστω κάτι από αυτά που λέει καθημερινά ο κόσμος στην Ελλάδα και του μεταφέραμε εμείς σήμερα;

Η συνάντησή μας με τον κ. Φούχτελ, που έχει περισσότερο ενεργή ανάμειξη στα πράγματα της Ελλάδας, έγινε σε πιο χαλαρό κλίμα από αυτήν με τον κ. Σόιμπλε. Η συνάντηση προχώρησε σύμφωνα με τους τύπους, ο κ. Φούχτελ μας επισήμαινε τις πτυχές του νεοφιλελεύθερου σχεδίου που εφαρμόζεται στην Ελλάδα με τη δική του τεχνική βοήθεια. Σε ένα σημείο που αναφέρονταν τα θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης ο Αλέξης Τσίπρας επισήμανε στον κ. Φούχτελ ότι σύμφωνα με μια εγκύκλιο του κ. Μηταράκη ουσιαστικά χρηματοδοτούνται οι γερμανικοί δήμοι μέσω του ΕΣΠΑ. Του τόνισε ότι αυτό είναι εντελώς παράλογο, και ζήτησε να παρέμβει ο ίδιος για να αλλάξει. Ο κ. Φούχτελ, παρότι είναι αρμόδιος ειδικά επί αυτών των ζητημάτων, δήλωσε ότι δε γνωρίζει το θέμα και ... θα το εξετάσει. Μάλιστα, αλλάζοντας απότομα θέμα αποφάνθηκε ότι «πρέπει όλοι να δουλέψουμε για την παραμονή της Ελλάδας στο ευρώ». Η μεταστροφή αυτή και η έλλειψη επιχειρημάτων, μας έδειξε πόσο οι θεσμικοί παράγοντες της γερμανικής κυβέρνησης έχουν συνηθίσει να έχουν απέναντι τους ομοϊδεάτες τους οι οποίοι συμπεριφέρονται σαν απλοί τοποτηρητές μιας ήδη αποφασισμένης διαδικασίας.

Είχαμε πρόσφατα (τον Σεπτέμβριο) επισκεφθεί ξανά το Βερολίνο. Η διαφορά αυτή τη φορά ήταν ότι η γερμανική κυβέρνηση ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη της τις καταγιστικές εξελίξεις στην Ελλάδα και την προοπτική ανάληψης της κυβέρνησης από τον ΣΥΡΙΖΑ.